

ЮРИДИЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
СУМСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
ЛІГА СТУДЕНТІВ АСОЦІАЦІЇ ПРАВНИКІВ УКРАЇНИ

**ДІЯЛЬНІСТЬ ОРГАНІВ ПУБЛІЧНОЇ ВЛАДИ
ЩОДО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СТАБІЛЬНОСТІ ТА
БЕЗПЕКИ СУСПІЛЬСТВА**

МАТЕРІАЛИ
Міжнародної науково-практичної конференції
(Суми, 21–22 травня 2015 року)

Суми
Сумський державний університет
2015

СПІВВІДНОШЕННЯ МОРАЛІ ТА ПРАВА В ЦИВІЛЬНОМУ ТА РЕЛІГІЙНОМУ ШЛЮБІ

Баєнко О. С.

Юридичний факультет, Сумський державний університет

Кобзєва Т. А.

к.ю.н., ст. викладач кафедри АППФЕБ, Сумський державний університет

Інститут сім'ї знаходиться у теперішньому кризисному стані, що спонукає державу змінювати свої правові засади, що до укладання шлюбу. Розробляються різні види покращення сімейного життя подружжя та відносин у ньому. Велике значення у розвитку та покращенні сімейного життя це зміна виду шлюбу. Для збереження сімейних цінностей створення міцних сімей необхідно визнання державою такого виду шлюбу як релігійний. Саме визнання релігійного шлюбу на державному рівні може врятувати сімейні відносини.

Шлюб як добровільні відносини між чоловіком і жінкою, засновані на взаємоповазі та моральній відповідальності один перед одним є основою майбутньої сім'ї. Шлюб як раз і необхідний щоб відносини між чоловіком і жінкою були врегульовані і визнані. Саме шлюб допомагає зміцнити відношення між подружжям і дати їм можливість розподілити сімейні обов'язки і усвідомити всю відповідальність один перед одним.

В офіційному трактуванні поняття шлюб говориться, що шлюб - історично зумовлена, санкціонована й регульована суспільством форма взаємин між чоловіком та жінкою, яка визначає їхні права та обов'язки один до одного і щодо дітей. Але крім прав та обов'язків потрібно ще виділяти духовну сторону відповідальності, ту, яка пов'язана безпосередньо з кожним з учасників шлюбу.

Сім'я є одним з головних соціальних інститутів соціалізації індивіда. У ній формується система суспільних і групових цінностей, передається соціальний досвід, закладаються основи індивідуальності, унікальності особистості. У сімейному мікросередовищі виробляються уявлення людини про стосунки між чоловіком і жінкою, між поколіннями (батьків і дітей), формуються суспільні й особистісні ідеали, засвоюються моральні норми, оцінки та принципи, етикетні зразки поведінки.

Моральні стосунки в сім'ї, що базуються на любові, духовній близькості й чуйності, піклуванні, відповідальності, сімейному обов'язку, взаємній повазі, є передумовою збереження і зміцнення морального клімату в суспільстві. Шкоди сім'ї завдають такі морально-психологічні властивості особистості, як егоцентризм, грубість, утриманство, алкоголізм тощо. Отже, моральна цінність товариських, дружніх, любовних, шлюбно-сімейних стосунків полягає в тому, що реалізовані в них моральні ідеали, принципи, вимоги духовно возвеличують особистість і зміцнюють моральний потенціал суспільства.

Ведучи мову про юридичне регулювання шлюбних відносин, важливо виділити цілий комплекс норм, пов'язаних із розірванням шлюбу. Вони засновуються на юридичному регулюванні розлучення: встановленні юридичних підстав для скасування шлюбу, характеру процедури розлучення, правах і обов'язках колишнього подружжя, пов'язані із утриманням та вихованням дітей тощо.

При виробленні рекомендацій по правотворчості необхідно пам'ятати, що далеко не всі суспільні відносини піддаються правової регламентації; це особливо актуально для сімейно правової сфери. Очевидно, наприклад, що норми про «обов'язки» подружжя любити і поважати один одного мають суто декларативний

характер: ні який закон не зможе надати правовий характер тим відносинам, які за своєю природою правовими не є. Однак у церковному праві ми зіштовхуємося з надлишком, а з нестачею сімейно-правових норм, з обширними прогалинами в правовому регулюванні.

Цивільні шлюби сприяють поширенню неповних сімей, в яких діти отримують недостатню кількість уваги. Люди які часто знаходяться в цивільних шлюбах стають менш готовими до відповідальності у сімейному житті.

Підготовка до шлюбу найчастіше стосується таких аспектів життя як матеріальна готовність, готовність бути морально відповідальним один перед одним, психологічна готовність яка дуже важлива перед тим як вирішиться вступити з кимось в шлюбні відносини.

Психологічна готовність до сімейного життя – це цілісна інтегративна психологічна освіта, що забезпечує особистості успішність сімейного життя, яка має власну структуру з функціональними зв'язками між компонентами.

У молодих людей в юнацькому віці закінчується пубертатний період, і сучасні дослідники вважають його дуже важливим і відповідальним у житті людини. Це означає здатність молодих людей до народження дитини без шкоди для її здоров'я, та й власного здоров'я теж. Статева зрілість, безсумнівно, є однією з найважливіших основ подружнього життя, але вона зовсім не означає, що молоді люди готові до гармонійного, сексуального життя у шлюбі і також не є показником психологічної та соціальної готовності до шлюбу.

Ключовим моментом в гармонізації стосунків молодих людей, що одружуються є етико - психологічна готовність. Вона включає дуже багато чинників, які взаємодіють між собою. Молоді люди повинні бути підготовлені до шлюбу, у них повинен бути сформований якийсь ідеал сім'ї, вони повинні знати чого чекають від шлюбу і сімейного життя в цілому. Також обоє повинні намагатися створити сприятливі умови для життя в сім'ї кожного її члена.

Важливим компонентом психологічної готовності до сімейного життя є психологічна зрілість. Отже, для визначення поняття «психологічна зрілість» звернемося до психологічного словника, який трактує зрілість як «досягнення високого рівня розвитку біологічних, фізіологічних, інтелектуальних, вольових, емоційних і моральних параметрів людини» .

В даний момент в світі склалася ситуація коли держава не може створювати сприятливі умови для міцного сімейного життя. Подружжю часто доводиться стикатися з безліччю проблем які й руйнують їхній шлюб.

Після безлічі досліджень було доведено що релігійні шлюби міцніші ніж державні і тим більше ніж цивільні які зовсім не чим не підкріплені.

Тому для того що б зрозуміти чим релігійний шлюб надійніше державного ми візьмемо для порівняння дві держави. Наприклад Греція, в яких релігійні шлюб є державним і Україна країна в якій існує тільки державний вид узаконення стосунків між чоловіком і жінкою.

С початку треба розглянути статистичні данні, що до кількості затверджених шлюбів. Це дасть нам зрозуміти наскільки часто люди вступають в релігійний чи в державний шлюб.

В Україні - 5.7 шлюбів на 1000 населення, у Греції - 4.2 шлюбів на 1000 населення.

Дуже великою є проблема розлучень. Саме ці статистичні данні, що до розлучень у країнах з різними видами шлюбу допоможуть визначити чи дійсно релігійний шлюб має переваги над державним.

В Україні - 4.1 розлучень на 1000 населення, у Греції - 1.1 розлучень на 1000

населення.

Для порівняння кількості народжених дітей поза шлюбом ми використаємо річний відсоток таких дітей в Україні та у Греції.

В Україні - 22 % дітей народжених поза шлюбом, у Греції - 5 % дітей народжених поза шлюбом.

Одним із важливих факторів порівняння державного та релігійного шлюбу є кількість сімей у яких нема дітей. Ми візьмімо відсоток тільки тих сімей які не вважають потрібним заводити дітей через свої сімейні переконання, а не через фізичну неспроможність.

В Україні - 62.2 % сімей без дітей, у Греції - 33.1 % сімей без дітей.

Останнім часом сімейна сфера зазнає значних змін – збільшуються показники розлучень та неповних сімей, шлюб укладається дедалі пізніше, скорочується народжуваність, кількість дітей в сім'ї. Саме тому необхідно відійти від устрою, десятиліттями, моделі шлюбу і перейти до нової, більш придатної для того що б розвивати шлюбні відносини і зміцнити їх.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Чугуєнко М.В. Моя Україна. Ілюстрована енциклопедія для дітей / М.В. Чугуєнко. – Харків : Веста : «Ранок», 2006. — 128 с.
2. Павлов А.С. Курс церковного права / А.С. Павлов. – СПб., 2002. С. 229–230.
3. Бондач А. Канонічного аспекти таїнство шлюбу / А. Бондач // Православне вчення про церковні таїнства. – 2007. – С. 16.
4. Науково-практичний коментар Сімейного кодексу України. Судова Н 34 практика з питань сімейних стосунків. - Станом на 14.02.2014 р. / С.Б. Булеца, Ю.Ф. Іванов, О.В. Ієвіня, та ін. – К. : «Видавничий дім «Професіонал», 2014. -480 с.
5. Что надо знать вступаая в брак. Книга для родителей, жениха и невесты, свидетелей. – М. : «Ковчег». 2006. – С. 32.
6. Конституція України : Закон України від 28.06.1996 р. № 254к/96-ВР // Відомості Верховної Ради України. – 1996. – № 30. – Ст. 141.
7. Венчание, церковная церемония // Энциклопедический словарь Брокгауза и Ефрона. –М. : «СПб».1890—1907.
8. Голод С.И. Семья и брак : историко- социологический анализ / С.И. Голод. – М. : «СПб». 1998. – С. 85.
9. Хулап В. Вопрос о «совершителе» таинства брака на востоке и на западе / В. Хулап // Православне вчення про церковні таїнства. – 2007. С. 4.
10. Конституция Греции 1975 года с поправками 1986 и 2001 гг.
11. «Die Familie in der EU25 aus Sicht von Zahlen». Eurostat, 14.05.06.
12. Чаусова Ю. Особливості сімейного життєконструювання в цивільних взаєминах та офіційному шлюбі [Електронний ресурс] / Ю. Чаусова. – Режим доступу : http://ps.pu.if.ua/2013_4/32Chaus.pdf